

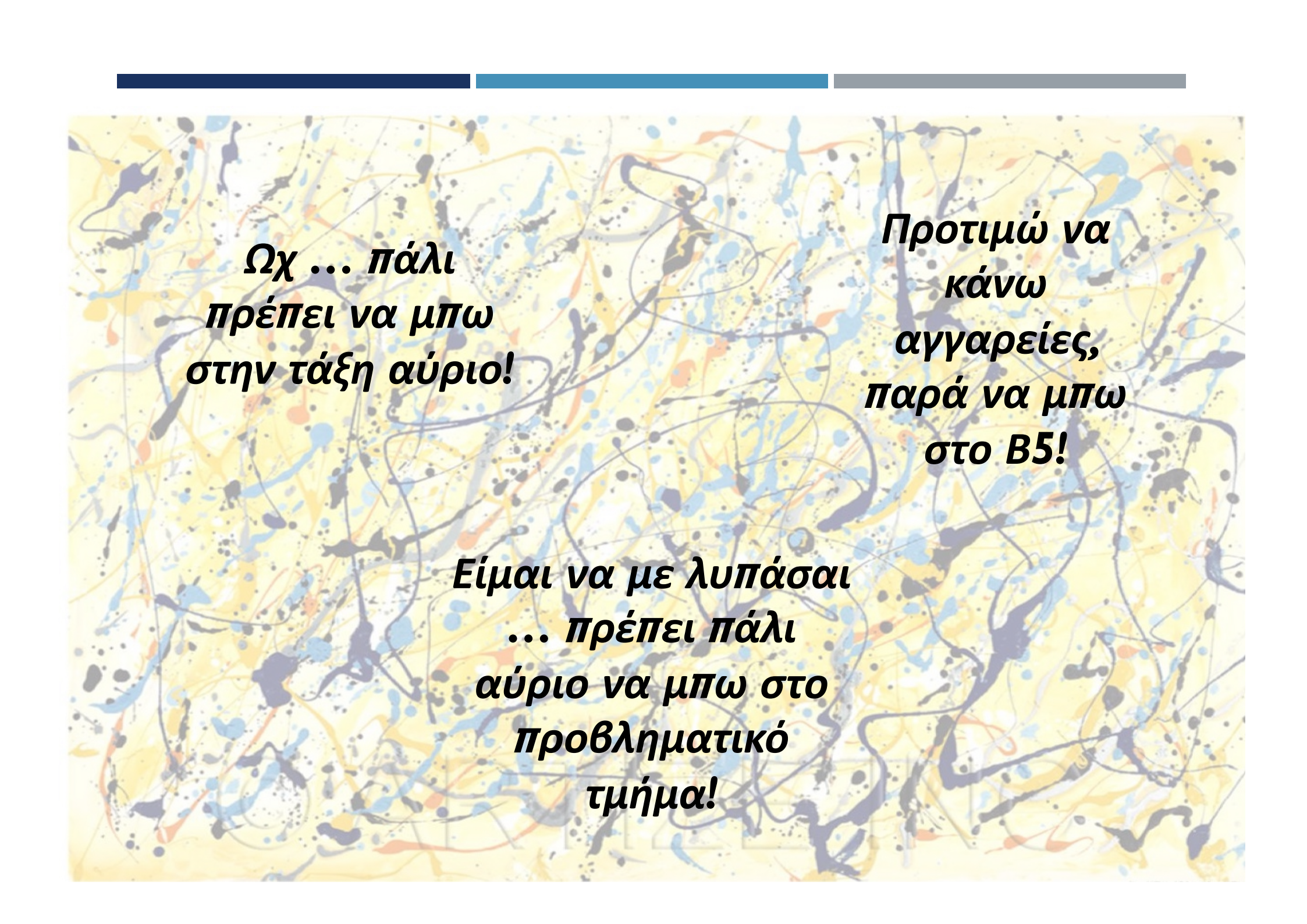
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Δρ. Όλγα Λύρα

Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής και Ενιαίας Εκπαίδευσης

Συντονίστρια Εξ Αποστάσεως Μεταπτυχιακού Προγράμματος στην Ειδική Εκπαίδευση

Πανεπιστήμιο Frederick

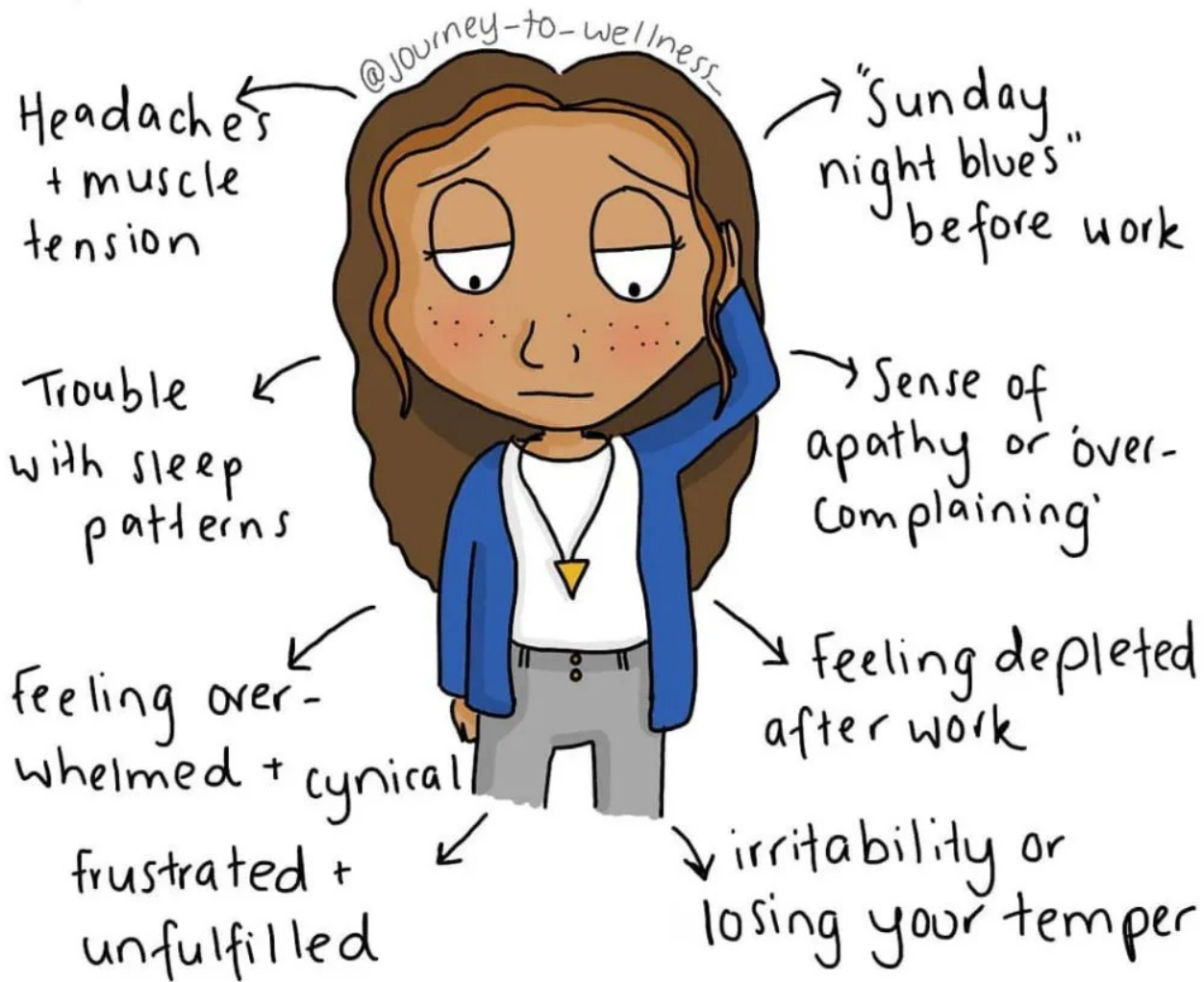

**Ωχ ... πάλι
πρέπει να μπω
στην τάξη αύριο!**

**Προτιμώ να
κάνω
αγγαρείες,
παρά να μπω
στο Β5!**

**Είμαι να με λυπάσαι
... πρέπει πάλι
αύριο να μπω στο
προβληματικό
τμήμα!**

SIGNS of BURNOUT

ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

- Ποιότητα της σχολικής ζωής με έμφαση στο **χαρακτήρα των διαπροσωπικών σχέσεων** μέσα στη σχολική κοινότητα που επηρεάζουν τη γνωστική, συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών και συμβάλλουν στο να αισθάνονται οι ίδιοι ασφαλείς (Cohen et al., 2009· Haynes, Emmons, & Ben-Avie, 1997).
- Περιλαμβάνονται τομείς όπως: α) οι **κοινωνικές σχέσεις μεταξύ εκπαιδευτικών-μαθητών**, καθώς και μεταξύ των ίδιων των μαθητών, β), **η τάξη, η ασφάλεια και η πειθαρχία**, γ) τα μαθησιακά αποτελέσματα, δ) οι σχολικές υποδομές, ε) τα αισθήματα για το σχολείο, στ) η διδασκαλία και η μάθηση και η) η δομική οργάνωση του φυσικού χώρου (Cohen et al., 2009 ·Wang & Degol, 2016·Zullig et al., 2010).

ΠΙΟ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΤΥΠΟΙ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Συγκρούσεις μεταξύ μαθητών

Οι συγκρούσεις μεταξύ συνομηλίκων μπορεί να οφείλονται σε διαφορές απόψεων, κλίκες ή ανταγωνισμό.

Συγκρούσεις μεταξύ μαθητή – εκπαιδευτικού

Συγκρούσεις μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικών μπορεί να προκύψουν όταν υπάρχουν παρεξηγήσεις, πειθαρχικά ζητήματα ή διαφορές στις προσδοκίες.

Συγκρούσεις μεταξύ εκπαιδευτικών

Οι συγκρούσεις μεταξύ των εκπαιδευτικών μπορεί να οφείλονται σε διαφωνίες σχετικά με τη διδακτέα ύλη, τη διαχείριση της τάξης ή τις διοικητικές αποφάσεις.

ΑΡΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΕΠΙΛΥΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

1. Διαταραγμένη μάθηση 📖

Οι συγκρούσεις μπορούν να εμποδίσουν την εστίαση, τη δέσμευση και την ακαδημαϊκή πρόοδο των μαθητών.

2. Αυξημένος εκφοβισμός 🚫

Οι ανεπίλυτες συγκρούσεις συχνά κλιμακώνονται σε περιστατικά εκφοβισμού, επηρεάζοντας την ευημερία των μαθητών.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

3. Αποδυναμωμένες σχέσεις 💔

Οι συγκρούσεις μπορεί να επιβαρύνουν τις φιλίες, να δημιουργήσουν διαιρέσεις και να βλάψουν τη συνολική σχολική κοινότητα.

4. Αρνητικές συναισθηματικές επιπτώσεις 😞

Οι ανεπίλυτες συγκρούσεις συμβάλλουν στην αύξηση του στρες, του άγχους και της μειωμένης ψυχικής ευεξίας των μαθητών.

ΣΧΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Ο εκπαιδευτικός έχει την μεγαλύτερη ευθύνη για την ποιότητα των σχέσεων μεταξύ του ίδιου και των μαθητών του (Rose & Howley, 2007· Σούλης, 2008, σ. 131).
- Η ποιότητα της επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικού και μαθητών καθορίζει τις σχέσεις των μαθητών τόσο με τους συνομηλίκους τους όσο και με τα άλλα μέλη της σχολικής κοινότητας (Σούλης, 2008, σελ. 134).

ΠΩΣ Ο ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Κατά την εκπαιδευτική διαδικασία ο **βαθμός ανταπόκρισης του εκπαιδευτικού στις ανάγκες του ανήλικου μαθητή** (π.χ. ανάγκη για αγάπη, ασφάλεια, προσοχή, συμμετοχή) **καθορίζει το είδος της επικοινωνίας τους** και αντανακλάται στις μορφές συμπεριφοράς (θετικές ή αρνητικές) που υιοθετεί ο μαθητής απέναντι στον εκπαιδευτικό.
- Ο μαθητής αποκτά εικόνα για τον εαυτό του και διαμορφώνει την **αυτοαντίληψη** του μέσω της εκτίμησης που έχει ο εκπαιδευτικός για τον ίδιο, καθώς τον θεωρεί ως κύριο πρόσωπο αναφοράς.
- Ως πρόσωπο κύρους και αυθεντίας οι στάσεις του εκπαιδευτικού ως προς ένα ζήτημα έχουν μεγάλη επιρροή στη διαμόρφωση των στάσεων των μαθητών.
- Οι κοινωνικές του δεξιότητες αποτελούν πρότυπα μίμησης για τους μαθητές (Σούλης, 2008).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΤΑΞΗΣ

- Σε αυτό το πλαίσιο, η διαχείριση της σχολικής τάξης χρήζει ιδιαίτερης προσοχής, όταν διαταράσσεται το ήρεμο κλίμα και, κατ' επέκταση η διαδικασία της μάθησης.
- Μεταξύ των παραγόντων διατάραξης της τάξης:
 - Ανωριμότητα του μαθητή☆ που διαφαίνεται με **συμπεριφορές**, όπως απροσεξία, επιθετικότητα, αντιδραστικότητα, εριστικότητα, η περιφρόνηση προς τον εκπαιδευτικό, η βιαιοπραγία.

☆ Σε όλη την παρουσίαση, όπου γίνεται αναφορά σε **μαθητή**, εννοείται και **μαθήτρια** και όπου γίνεται αναφορά σε **μαθητές**, εννοούνται και **μαθήτριες**.

ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΟΙ ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

- Με λόγους διατάραξης της σχολικής τάξης συσχετίζονται οι εξής παράμετροι:
 - Δυσκολίες προσαρμογής
 - Προβλήματα συμπεριφοράς
 - Προβλήματα σχετικά με το μάθημα
 - Παράβαση σχολικών κανονισμών
 - Απειθαρχία

ΓΙΑΤΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

Ως αντίδραση
σε τραυματικές
καταστάσεις,
γεγονότα, πρό-
σωπα

Για αποδοχή
από τους
συνομιλήκους

Για αποφυγή
πληκτικού
μαθήματος

Για έλεγχο
των
προθέσεων/
ορίων του
άλλου

Για
υπονόμευση
εξουσίας

Ανάγκη
ξεσπάσματος

Έλλειψη
νοήματος/
ενδιαφέρο-
ντος για το
σχολείο

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΚΡΥΒΕΤΑΙ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΑΥΤΟ

Ταύτιση με πρότυπο επιθετικού γονέα/ φίλου

Έλλειψη εμπιστοσύνης προς τους άλλους

Φτωχές διαπροσωπικές δεξιότητες

Αισθήματα ανεπάρκειας, χαμηλή αυτοπεποίθηση

Αδυναμία διαχείρισης έντονων συναισθημάτων

Μαθησιακές δυσκολίες, σχολική αποτυχία

ΠΩΣ ΠΡΟΛΑΒΑΙΝΩ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΤΗΝ ΤΑΞΗ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Ο εκπαιδευτικός είναι σε θέση να καλλιεργήσει τη **θετική συμπεριφορά** των μαθητών του στη τάξη, δείχνοντάς τους με τη χρήση των κατάλληλων στρατηγικών ότι ο ίδιος νοιάζεται για αυτούς, τους σέβεται, αναγνωρίζει τη διαφορετικότητά τους, δεν τους κρίνει, έχει ενσυναίσθηση και είναι ανοιχτός να ακούσει τις εμπειρίες τους και τις ανησυχίες τους μέσα σε μια ατμόσφαιρα εμπιστοσύνης (Henderson, 2013).

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Α. Δημιουργία
ποιοτικών
διαπροσωπικών
σχέσεων

Β. Ενίσχυση της
αυτοεκτίμησης των
μαθητών

Γ. Καλλιέργεια
κοινωνικών
δεξιοτήτων

Δ. Αποτελεσματική
λεκτική και μη
λεκτική
επικοινωνία

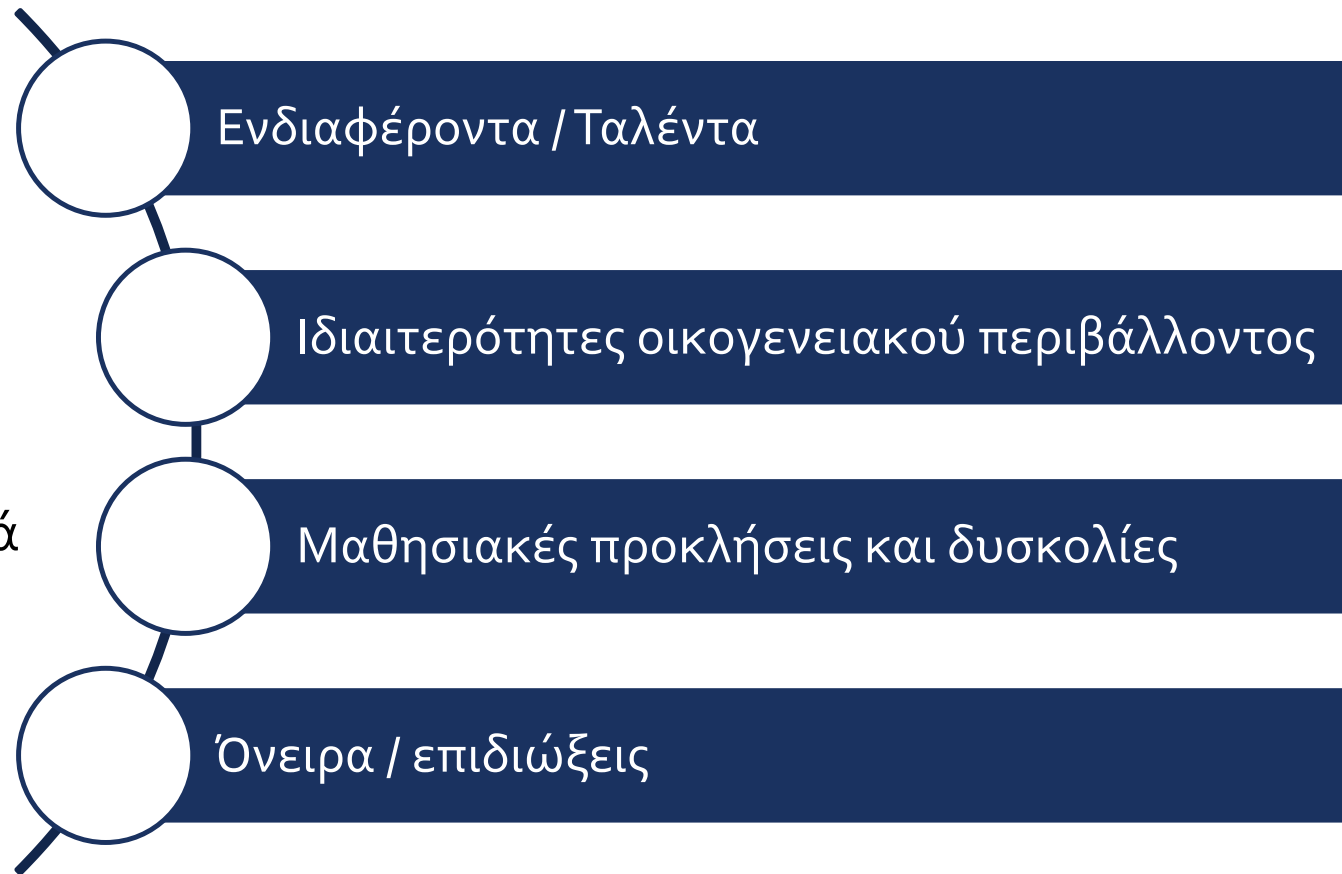
Ε.
Προγραμματισμός
και υιοθέτηση
σχολικής ρουτίνας

Α. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

- Η δημιουργία ουσιαστικών διαπροσωπικών σχέσεων τόσο ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και τους μαθητές όσο και μεταξύ των μαθητών ενισχύει τη μάθηση και την κινητοποίησή τους (Reichert & Hawley, 2013).
- Ο εκπαιδευτικός δείχνει **προσωπικό ενδιαφέρον για κάθε μαθητή** του και επιδιώκει να μάθει τι είναι σημαντικό για τον ίδιο.
- *Για παράδειγμα, μπορείτε να κάνετε σύντομες συζητήσεις μαζί τους σχετικά με τις δραστηριότητες που προτιμούν στον ελεύθερο χρόνο τους και για τα ταλέντα τους. Επίσης, μπορεί να τους ζητήσετε να γράψουν ή να ζωγραφίσουν κάτι για τις ασχολίες τους, την οικογένειά τους, τα όνειρά και τις επιθυμίες τους.*
- *Αυτές πληροφορίες μπορείτε να τις αξιοποιήσετε στο σχεδιασμό της εκπαιδευτικής διαδικασίας καθώς και στην αλληλεπίδραση μαζί τους, ώστε οι μαθητές να νιώσουν ότι τους κατανοείτε και νοιάζεστε για τις πτυχές της καθημερινότητάς τους.*

A.1. ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΟΥ

Το **ενδιαφέρον** για
το μαθητή
παράγοντας
σεβασμού από αλλά
και προς τον
εκπαιδευτικό!

Α.2. ΑΝΑΖΗΤΩ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΩ ΤΑ ΘΕΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Μαρία, εσύ που παίζεις το power point στα δάκτυλα, μπορείς να μας ετοιμάσεις μία αφίσα για το project της τάξης;

Γιάννη, με εντυπωσιάζει το πόσο δίκαια παίζεις κάθε φορά στα ομαδικά παιχνίδια!

Ελένη, έχεις κανένα καινούργιο από αυτά τα ωραία ανέκδοτα που λες για να αποφορτιστούμε λιγάκι;

Β. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Οι μαθητές που **αισθάνονται καλά με τον εαυτό τους** και είναι σε θέση να εκφράζουν τα συναισθήματά τους δεν παρουσιάζουν προβλήματα συμπεριφοράς και αναπτύσσουν **θετικές σχέσεις** (Salend, 2016).
- Ως εκπαιδευτικοί χρειάζεται:

- *Να επικεντρώνεστε στις δυνατότητες και τα κατορθώματα των μαθητών, δείχνοντας εμπιστοσύνη στις ικανότητές τους και **αναγνωρίζοντας το βαθμό δυσκολίας του μαθησιακού έργου.***
- *Να τους δίνετε επιλογές και να τους **εμπλέκετε**, όσο το δυνατόν περισσότερο, στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.*
- *Να εμπλουτίζετε τη διδακτική και μαθησιακή πράξη με **δραστηριότητες που μπορούν να διεκπεραιώσουν όλοι** οι μαθητές και με ομαδικές εργασίες όπου ο κάθε μαθητής μπορεί να έχει το ρόλο του **αρχηγού.***

Β. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- *Να τους επιβραβεύετε όχι γενικά αλλά για μια συγκεκριμένη συμπεριφορά και να γιορτάζετε μαζί τους κάθε επιτυχία τους.*
- *Να χρησιμοποιείτε το χιούμορ ειδικά σε δύσκολες καταστάσεις, βοηθώντας τους μαθητές να ξεπεράσουν την ένταση της στιγμής.*

Β.1. ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩ ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΚΡΑΤΩ ΤΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

- Περιορισμός του θεωρητικού μαθήματος σε 1-1,5 λεπτό για κάθε έτος ηλικίας του παιδιού (π.χ. Γ' Λυκείου, 25 λεπτά)
- Πολλαπλές δραστηριότητες διαφορετικού ρυθμού και διαβάθμισης ως προς τη δυσκολία - **ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ**
- Προσπάθεια για μάθηση μέσα από την ανακάλυψη και την πράξη (πειράματα, καλλιέργεια στη φύση κτλ)
- Επισκέψεις σε πλαίσια εκτός σχολείου
- Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση
- **Στόχος: Αύξηση της συμμετοχής**

Β.2. ΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

- Όταν λέω ή δείχνω με τη συμπεριφορά μου ότι θεωρώ κάποιον ανόητο ή ενοχλητικό και είμαι έτοιμος να σχολιάσω κάθε ενέργειά του, ο μαθητής έχει λάβει τη θέση του και πρέπει να τραβήξει την προσοχή με αρνητικό τρόπο πάνω του.
- Φροντίζω να δείχνω με κάθε τρόπο και ανάλογα με την περίπτωση ότι περιμένω το καλύτερο από όλους.
- Δεν έχω ωστόσο υπερβολικές απαιτήσεις.
- Η παγίδα της «αυτό-εκπληρούμενης προφητείας»

ΕΙΣΤΕ ΤΟ
ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ
ΤΜΗΜΑ! Όλοι
το λένε!

Β.3. ΕΠΙΔΙΩΚΩ ΝΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΕΙ ΟΛΗ Η ΤΑΞΗ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ

- Πρόκληση ανίας από **επικέντρωση της προσοχής σε ορισμένους μαθητές** (π.χ. ερώτηση) - ευκαιρία για διαταρακτική συμπεριφορά
- **Ερωτήσεις προς όλους** τους μαθητές
- Βλέμμα προς όλους τους μαθητές κατά την παράδοση
- Ανάθεση εργασιών με:
 - Σαφήνεια στις οδηγίες
 - Ολοκλήρωση σε συγκεκριμένο-σύντομο χρόνο
 - Έμφαση στην εμπιστοσύνη που έχει ο εκπαιδευτικός για την ολοκλήρωση της δραστηριότητας, ιδιαίτερα από εκείνους τους μαθητές που είναι περισσότερο αναμενόμενο ότι θα τα παρατήσουν.

B.4. ΑΝΑΘΕΤΩ ΕΥΘΥΝΕΣ

- Απόδειξη εμπιστοσύνης από τον εκπαιδευτικό.
- Συνειδητοποίηση από τους μαθητές πως ό,τι συμβαίνει στην τάξη είναι και δική τους ευθύνη/ δουλειά.
- Εξάσκηση στη λογοδοσία μέσα στην τάξη, στον εκπαιδευτικό, στη σχολική διεύθυνση.

Ανδρέα, αναλαμβάνετε μαζί με το Γιάννη να μαζέψετε τα υλικά, να κλειδώσετε το εργαστήριο και να μου παραδώσετε τα κλειδιά; Σας έχω εμπιστοσύνη!

Β.5. ΕΠΑΙΝΩ-ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΩ ΤΗ ΘΕΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

*Παραχώρηση
περισσότερου
χρόνου και
προσοχής*

*Βλέμμα
επιδοκιμα-
σίας/ θαυ-
μασμού*

*Μεγαλύτερη
οικειότητα*

*Βαθμολογική
εξέλιξη*

ΟΜΩΣ: Κατάχρηση του επαίνου → Αναποτελεσματικότητα, σκνηρία, υπεροψία

B.5. ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΕΠΑΙΝΟΥ

- Δε δίνεται συνεχώς για την ίδια συμπεριφορά – με κατάκτηση επόμενου στόχου
- Δίνεται σε σχετικά δύσκολα (για το συγκεκριμένο μαθητή) έργα, διαφορετικά υποδηλώνει έλλειψη ικανότητας
- Συγκρίνει με προηγούμενη επίδοση ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ – Δε συγκρίνει με άλλους
- Εξηγεί τους ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ, για τους οποίους η συμπεριφορά είναι θετική
- Αποδίδει την επιτυχία και στην ικανότητα και στην προσπάθεια
- Είναι αυθόρμητος, αξιόπιστος - δε φαίνεται επίπλαστος

B.6. ΖΗΤΩ ΤΗ ΓΝΩΜΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΟΥ

- Προτάσεις μαθητών για τους τρόπους διενέργειας του μαθήματος
- Συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, όπου υπάρχουν τα περιθώρια γι' αυτό
- Συναπόφαση κινήτρων
- Δυνατότητα ανώνυμης αξιολόγησης με τοποθετήσεις & προτάσεις των μαθητών για:
 - το μάθημα
 - τον τρόπο διδασκαλίας
 - τη συμπεριφορά του εκπαιδευτικού

Β.7. ΣΕΒΟΜΑΙ ΚΑΙ ΔΕΙΧΝΩ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

ΕΥΓΕΝΕΙΑ

- Πρότυπο για μίμηση
- Αποδοχή από ομάδα

ΕΙΡΩΝΙΑ - ΠΡΟΣΒΟΛΗ

- Ψυχικός τραυματισμός
- Υπονόμευση κύρους του παιδιού στα μάτια της τάξης - αναζήτηση εναλλακτικών στρατηγικών εναντίον της εξουσίας του εκπαιδευτικού
- Γενική αντιπάθεια

B.8. ΑΠΟΦΕΥΓΩ

ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΟΙΚΕΙΟΤΗΤΑ

- Πιο τυπικό ξεκίνημα, αργότερα πιο οικείος
- Η υπερβολική οικειότητα προκαλεί σύγχυση στους μαθητές (ο δάσκαλος φορέας εξουσίας – απογοήτευση όταν πρέπει να επιβεβαιώσει το κύρος του)

ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΑΥΣΤΗΡΟΤΗΤΑ

- Ο αυταρχισμός υποδηλώνει αδυναμίες: στο προσωπικό κύρος, σε παιδαγωγικές και ψυχολογικές γνώσεις, σε ικανότητες προσέγγισης των ανθρώπων
- Πρόκληση προβλημάτων μάθησης, σχέσης με τα παιδιά, σύγκρουσης μαθητών και γονέων με το σχολείο κ.ά.

Β.8. ΑΠΟΦΕΥΓΩ ΑΚΟΜΗ

- **ΣΧΟΛΙΑΣΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΩΝ**
 - Τεράστια η σημασία τους στην προεφηβική και εφηβική ηλικία!
- **ΧΙΟΥΜΟΡ ΧΩΡΙΣ ΟΡΙΑ**
 - Προθυμία να αστειευτώ μαζί με την τάξη μου. Ωστόσο:
 - Δυνατότητα άμεσης επαναφοράς στο μάθημα
 - Όχι συμμετοχή σε σχόλια που στοχεύουν σε μαθητή της τάξης

Β.9. ΔΕΙΧΝΩ ΟΤΙ ΠΑΙΡΝΩ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΑΦΗ ΜΕΤΑ ΠΑΙΔΙΑ

- Στη σχέση μεταξύ μαθητών και εκπαιδευτικού, η καλή διάθεση του εκπαιδευτικού, ο ενθουσιασμός και η χαρά πολύ συχνά ανταμείβονται με, αντίστοιχα, καλή διάθεση, μεγαλύτερη εμπλοκή, καλύτερη ανταπόκριση στη συνεργασία και με εκτίμηση!

Β. ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ: ΕΣΕΙΣ

- Να συζητήσετε με τους συναδέλφους που βρίσκονται δίπλα σας – σε ομάδες 3-4 ατόμων – για το εξής:

ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΕ ΓΙΑ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΣΕΤΕ ΤΗΝ ΑΥΤΟΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΑΣ ΚΑΙ ΝΑ ΕΠΙΤΥΧΕΤΕ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΜΠΛΟΚΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ;

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον θα ήταν να μοιραστείτε τρόπους που έχουν αποβεί αποτελεσματικοί σε εσάς.

Γ. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

- Η εκμάθηση κοινωνικών δεξιοτήτων μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να εργάζονται σε ομάδες, να αντιληφθούν τις δυνατότητές τους, να είναι σε θέση να κατανοούν τη θέση του άλλου, να δημιουργήσουν φιλικές σχέσεις, να επιλύουν ειρηνικά τις συγκρούσεις (E.W. Carter et al., 2014).

- Για την κατάκτηση μιας κοινωνικής δεξιότητας μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ακόλουθες τεχνικές: επίδειξη της πρότυπης συμπεριφοράς (modeling), παρουσίαση video, παιχνίδια ρόλων, κοινωνικές ιστορίες, πρακτική εφαρμογή της συμπεριφοράς, διατήρηση προσωπικού αναστοχαστικού ημερολογίου των κοινωνικών δεξιοτήτων, παροχή ευκαιριών για εμφάνιση της συμπεριφοράς στο φυσικό της πλαίσιο π.χ. παρέα συνομηλίκων (Battaglia & Radley, 2014).

Γ.1. ΕΠΙΔΕΙΞΗ ΠΡΟΤΥΠΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Γ.2. ΚΑΤΑΓΡΑΦΩ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΕΝΤΥΠΟ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

1. Όνομα μαθητή:
2. Όνομα εκπαιδευτικού/ παρατηρητή:
3. Ημερομηνία: Ώρα:
4. Μάθημα / Δραστηριότητα:
5. Πλαίσιο του συμβάντος:
6. Τι προηγήθηκε της προβληματικής συμπεριφοράς:
7. Ακριβής περιγραφή της προβληματικής συμπεριφοράς:
8. Συνέπειες/ Τι ακολούθησε την προβληματική συμπεριφορά:
9. Σχόλια/ άλλες παρατηρήσεις:

Γ.3. ΑΠΟΣΑΦΗΝΙΖΩ ΤΑ ΟΡΙΑ – ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

1. ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΩΝ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

- Αυτοί να γνωστοποιούνται εξαρχής και να τηρούνται απαρέγκλιτα
- Να είναι σαφείς, σύντομοι και ορατοί καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς

2. ΧΡΗΣΗ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΟΠΩΣ ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

- Γραπτή συμφωνία ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και στο μαθητή που προσδιορίζει με ακρίβεια ποιες συμπεριφορές επιβραβεύονται και ποιες ενισχύσεις προσφέρονται όταν ο μαθητής συμπεριφερθεί κατάλληλα.
- **Στόχος: επανάληψη** κατάλληλης συμπεριφοράς
- Η επιτυχία του συμβολαίου συνδέεται με τους εξής παράγοντες:
 - Μικρή διάρκεια (2-3 ημέρες)
 - Η τήρηση της συμφωνίας να είναι εφικτή
 - Να τηρείται με συνέπεια και από τις δύο πλευρές

Γ.3. ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

ΕΠΙΣΗΜΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

Εγώ, ο μαθητής/ η μαθήτρια της τάξης συμφωνώ να μην παίρνω μέρος σε φασαρίες στο διάλειμμα. Όλες οι διαφωνίες μου θα είναι με λόγια. Κάθε φορά που θυμώνω, θα το συζητώ με τη δασκάλα μου. Ως αντάλλαγμα, ο εκπαιδευτικός μου θα μου δίνει το ρόλο του επιμελητή για δύο μέρες. Αυτή η συμφωνία ισχύει από τη Δευτέρα ως την Τετάρτη. Μετά από αυτή τη λήξη της συμφωνίας θα γίνει άλλο συμβόλαιο.

Ο εκπαιδευτικός

Ο μαθητής

Ένας μάρτυρας

Δ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- Οι **οδηγίες** που δίνονται από τον εκπαιδευτικό πρέπει να διατυπώνονται με **ήρεμο και σταθερό τόνο**, εστιάζοντας σε αυτά που θα πρέπει να κάνει ο μαθητής και όχι σε αυτά που δεν πρέπει.
- Κατά την επιτέλεση ενός δύσκολου έργου ή μιας πολλαπλής εντολής ο εκπαιδευτικός οφείλει να **αναλύσει το έργο σε μικρότερα τμήματα** ή να παρουσιάσει την **αλληλουχία των σωστών βημάτων** για την ολοκλήρωση (Stormont & Reike, 2012).
- Ο εκπαιδευτικός **αναθέτει άμεσα σε κάθε μαθητή τι πρέπει να κάνει** και δε διατυπώνει ερωτήσεις του τύπου «Ποιος θα το κάνει αυτό;».

Δ. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΗ ΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- Η χρήση **οπτικών** ή **λεκτικών δεικτών** και αντικειμένων, των οποίων η σημασία θα έχουν καθοριστεί από τον εκπαιδευτικό και τους μαθητές εκ των προτέρων, μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να θυμούνται τις κατάλληλες μορφές συμπεριφοράς στην τάξη και να αλλάζουν τυχόν ανεπιθύμητη συμπεριφορά μόνο με την επίδειξη του δείκτη (Hume et al., 2014).
- *Για παράδειγμα, μπορείτε να συμφωνήσετε με τους μαθητές σας ότι η **καρτέλα με το κόκκινο** χρώμα σημαίνει ότι «δε μιλάει κανείς», η καρτέλα με το **κίτρινο** χρώμα ότι «επιτρέπεται να μιλάμε χαμηλόφωνα» και η καρτέλα με το **πράσινο** χρώμα ότι «επιτρέπεται να μιλάμε κανονικά» (Salend, 2016).*

Ε. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΥΙΟΘΕΤΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΡΟΥΤΙΝΑΣ

- Είναι σημαντικό κατά τη διάρκεια της σχολικής ημέρας να εφαρμόζεται μια **διαδικασία ρουτίνας** με προβλεπόμενες μεταβάσεις από τη μία δραστηριότητα στην άλλη (MacSuga-Gage, Simonsen, & Briere, 2012).
- Όταν οι μαθητές γνωρίζουν την ρουτίνα της τάξης και τις δραστηριότητες που αναμένεται να πραγματοποιηθούν, αισθάνονται ότι έχουν καλύτερο έλεγχο του περιβάλλοντος και μειώνεται ο κίνδυνος να εμφανίσουν κάποια μορφή ανεπιθύμητης συμπεριφοράς (Salend, 2016).
- *Λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορετικότητα των μαθητών της τάξης, χρειάζεται να προσαρμόζετε τη σχολική ρουτίνα (π.χ. ο χρόνος υλοποίησης κάθε δραστηριότητας, εναλλαγή κινητικών δραστηριοτήτων με δραστηριότητες που απαιτούν συζήτηση) ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών σας και να παρουσιάζετε το πρόγραμμα της τάξης με διαφορετικούς τρόπους (οπτικά, με τη χρήση αντικειμένων κλπ.) (Salend, 2016).*

Ε.1. ΘΕΤΙΚΗ ΕΚΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΡΑΣΗΣ

ΜΠΑΙΝΩ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΜΕ ΘΕΤΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ

- *Σήμερα αισθάνομαι ότι έχετε όρεξη για καλή δουλειά!*
- *Χαίρομαι να κάνω μάθημα μαζί σας!*

ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΘΕΤΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ

- *Ελάτε παιδιά! Έχω ενδιαφέροντα πράγματα να σας πω σήμερα και πρέπει να τα κάνουμε εδώ, ώστε να έχετε ελεύθερο χρόνο στο σπίτι! (ΑΜΟΙΒΗ)*
- *Μπείτε ήσυχα στην τάξη **ΑΝΤΙ** μην κάνετε θόρυβο!*

Ε.2. ΜΑΘΗΜΑ ΣΕ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΗΡΕΜΙΑΣ

- Ξεκινώ το μάθημα **αφότου** επικρατήσει ησυχία.
- Στόχος: Εστίαση της προσοχής των μαθητών
 - Στέκομαι όρθιος / Κοιτώ και απευθύνομαι με σταθερότητα και σοβαρότητα τους μαθητές που κάνουν θόρυβο
 - Χτυπάω σοβαρός παλαμάκια δυο-τρεις φορές ή
 - Κάνω μία βόλτα στο διάδρομο της τάξης, χωρίς να μιλάω ή
 - Ελέγχω το απουσιολόγιο
- Έχω οργανώσει καλά το μάθημά μου, συμπεριλαμβανομένων όσων θα χρειαστώ γι' αυτό.

Ε.3. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαφοροποιήσουν το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το παραγόμενο αποτέλεσμα ανάλογα με την **ετοιμότητα**, τα **ενδιαφέροντα** και το **μαθησιακό στυλ** του μαθητή (Tomlinson, 1999, σ. 15).
- **Παράδειγμα:** Επίλυση προβλημάτων με κλάσματα στο μάθημα των Μαθηματικών (Α τάξης Γυμνασίου)
- **Διαφοροποίηση ανάλογα με την ετοιμότητα του μαθητή** → οι μαθητές που δεν έχουν κατακτήσει ακόμη ικανοποιητικά πολλαπλασιασμό και διαίρεση θα εστιάσουν στα προβλήματα με κλάσματα που επιλύονται με πρόσθεση ή αφαίρεση. Σταδιακά ο εκπαιδευτικός θα κάνει πιο πολύπλοκες ερωτήσεις.

Ε.3. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διαφοροποιήσουν το περιεχόμενο, τη διαδικασία και το παραγόμενο αποτέλεσμα ανάλογα με την **ετοιμότητα**, τα **ενδιαφέροντα** και το **μαθησιακό στυλ** του μαθητή (Tomlinson, 1999, σ. 15).
- **Παράδειγμα:** Επίλυση προβλημάτων με κλάσματα στο μάθημα των Μαθηματικών (Α τάξης Γυμνασίου)
- **Διαφοροποίηση ανάλογα με το ενδιαφέρον του μαθητή** → Τα ίδια τα προβλήματα βασίζονται στα ενδιαφέροντα των μαθητών π.χ. αθλητισμός, αγορά, φαγητά, προγράμματα τηλεόρασης.
- **Διαφοροποίηση ανάλογα με το μαθησιακό στυλ του μαθητή** → Οι μαθητές μπορούν να παρουσιάσουν τις απαντήσεις τους με διαφορετικούς τρόπους ανάλογα με τις δυνατότητές τους π.χ. προφορικά, γραπτά στο χαρτί, στο μαυροπίνακα, στο διαδραστικό πίνακα, με τη χρήση εποπτικών υλικών.

(Connor & Annamma, 2014, σ. 141)

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ: ΕΣΕΙΣ

- Να συζητήσετε με τους συναδέλφους που βρίσκονται δίπλα σας – σε ομάδες 3-4 ατόμων – για το εξής:

ΚΑΤΑ ΠΟΣΟ ΚΡΙΝΕΤΕ ΟΤΙ ΕΧΕΤΕ ΤΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΕ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΣΑΣ ΚΑΙ ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΤΡΟΠΟΥΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΤΕ ΝΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΕΤΕ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΑΔΥΝΑΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΑΣ;

Ιδιαίτερα ενδιαφέρον θα ήταν να μοιραστείτε τρόπους που έχουν αποβεί αποτελεσματικοί σε εσάς.

Ε.4. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ

Ε.4. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗΣ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

Στο προηγούμενο παράδειγμα ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιήσει τις εξής τεχνικές για τους μαθητές:

- Να αναγνωρίσουν τις λέξεις κλειδιά και τη σημασία τους για την κατανόηση του προβλήματος (“word smart”)
- Να αποφασίσουν για τη διαδικασία επίλυσης (“logic smart”)
- Να δημιουργήσουν οπτική αναπαράσταση του προβλήματος (“picture smart”)
- Να χρησιμοποιήσουν το σώμα τους για να εξηγήσουν το πρόβλημα π.χ. να σταθούν ο ένας δίπλα στον άλλον, να κάνουν βήματα (“body smart”)
- Να δημιουργήσουν ένα ποίημα-τραγούδι για να θυμούνται τα βήματα σε μια μαθηματική πράξη με κλάσματα (“music smart”)
- Να χωριστούν σε ομάδες στις οποίες οι μαθητές θα μιλήσουν για τον εαυτό τους (“people smart”)
- Να έχουν χρόνο να σκεφτούν ατομικά το πώς θα προσεγγίσουν το πρόβλημα πριν χωριστούν σε ομάδες (self smart”)
- Να συνδέσουν το πρόβλημα με θέματα της φύσης π.χ. η αποδήμηση των πτηνών (“nature smart”).

Ε.5. ΤΟ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ CHAMPS ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΡΟΥΤΙΝΑΣ

- **C**= Conversation
- **H**= Help
- **A**= Activity
- **M**= Movement
- **P**= Participation

(Sprick, Garrison, & Howard, 1998)

Ε.5. ΤΟ ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΟ CHAMPS ΩΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ Η ΡΟΥΤΙΝΑΣ

- **Conversation= Συζήτηση**

Μπορούν να μιλήσουν οι μαθητές; Αν ναι, σχετικά με τι;

- **Help= Βοήθεια**

Με ποιον τρόπο θα λάβουν οι μαθητές βοήθεια;

- **Activity= Δραστηριότητα**

Ποιο είναι το αναμενόμενο αποτέλεσμα μιας δραστηριότητας ή τα βήματα για τη μετάβαση;

- **Movement= Μετακίνηση**

Μπορούν οι μαθητές να πάνε στην τουαλέτα, να πιουν νερό ή να έχουν κάποια δυνατότητα κίνησης, εάν είναι απαραίτητη για εκτόνωση;

- **Participation = Συμμετοχή**

Με ποιον τρόπο φαίνεται η ικανοποιητική συμμετοχή κάθε μαθητή;

ΤΕΛΟΣ, ΔΕΙΧΝΩ ΑΥΤΟΠΕΠΟΙΘΗΣΗ

- Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΠΟΛΥ ΣΥΧΝΑ ΕΙΣΠΡΑΤΤΕΙ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΟΚΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΑΞΗ
- Η διστακτικότητα και η δειλία εκλαμβάνονται ως ενδείξεις ότι ο εκπαιδευτικός έχει μάθει να μην τον λαμβάνουν υπόψιν.
- Ηρεμία, χαμηλή ένταση φωνής (ποικιλία για έμφαση κατά τη διδασκαλία), ταυτόχρονα όμως: **αποφασιστικότητα, αυτοπεποίθηση, σταθερότητα, δικαιοσύνη και ισότιμη μεταχείριση προς όλους!**

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΕΚΔΗΛΩΘΕΙ Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

ΤΙ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΑΡΧΗ

- **Να συνειδητοποιήσω ότι το παιδί που συστηματικά δημιουργεί πρόβλημα, ουσιαστικά εξωτερικεύει με λανθασμένο τρόπο αδιέξοδα από την οικογένεια ή/ και προβλήματα από την τάξη.**
- Να θέσω εφικτούς στόχους ως προς την πειθαρχία στην τάξη. Να διερωτηθώ αν έχω εξωπραγματικές απαιτήσεις, αν εκλαμβάνω κάθε παράβαση σαν σκόπιμη απειλή ενάντια στο κύρος μου.
- Να είμαι έτοιμος να αμφισβητήσω και τους δικούς μου κανόνες, πρότυπα και κρίσεις-να είμαι ευέλικτος, να αναπροσαρμόζω τις στρατηγικές μου.
- Να μοιραστώ και να συγκρίνω εμπειρίες και προσδοκίες μου με συναδέλφους-να ανταλλάξω επισκέψεις στην τάξη.

ΤΙ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΑΡΧΗ

- Να συνειδητοποιήσω ότι το παιδί που συστηματικά δημιουργεί πρόβλημα ουσιαστικά εξωτερικεύει με λανθασμένο τρόπο αδιέξοδα από την οικογένεια ή/και προβλήματα από την τάξη.
- **Να θέσω εφικτούς στόχους ως προς την πειθαρχία στην τάξη. Να διερωτηθώ αν έχω εξωπραγματικές απαιτήσεις, αν εκλαμβάνω κάθε παράβαση σαν σκόπιμη απειλή ενάντια στο κύρος μου.**
- Να είμαι έτοιμος να αμφισβητήσω και τους δικούς μου κανόνες, πρότυπα και κρίσεις-να είμαι ευέλικτος, να αναπροσαρμόζω τις στρατηγικές μου.
- Να μοιραστώ και να συγκρίνω εμπειρίες και προσδοκίες μου με συναδέλφους-να ανταλλάξω επισκέψεις στην τάξη.

ΤΙ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΑΡΧΗ

- Να συνειδητοποιήσω ότι το παιδί που συστηματικά δημιουργεί πρόβλημα ουσιαστικά εξωτερικεύει με λανθασμένο τρόπο αδιέξοδα από την οικογένεια ή/και προβλήματα από την τάξη.
- Να θέσω εφικτούς στόχους ως προς την πειθαρχία στην τάξη. Να διερωτηθώ αν έχω εξωπραγματικές απαιτήσεις, αν εκλαμβάνω κάθε παράβαση σαν σκόπιμη απειλή ενάντια στο κύρος μου.
- **Να είμαι έτοιμος να αμφισβητήσω και τους δικούς μου κανόνες, πρότυπα και κρίσεις. Να είμαι ευέλικτος, να αναπροσαρμόζω τις στρατηγικές μου.**
- Να μοιραστώ και να συγκρίνω εμπειρίες και προσδοκίες μου με συναδέλφους-να ανταλλάξω επισκέψεις στην τάξη.

ΤΙ ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΚΑΝΩ ΓΙΑ ΑΡΧΗ

- Να συνειδητοποιήσω ότι το παιδί που συστηματικά δημιουργεί πρόβλημα ουσιαστικά εξωτερικεύει με λανθασμένο τρόπο αδιέξοδα από την οικογένεια ή/και προβλήματα από την τάξη.
- Να θέσω εφικτούς στόχους ως προς την πειθαρχία στην τάξη. Να διερωτηθώ αν έχω εξωπραγματικές απαιτήσεις, αν εκλαμβάνω κάθε παράβαση σαν σκόπιμη απειλή ενάντια στο κύρος μου.
- Να είμαι έτοιμος να αμφισβητήσω και τους δικούς μου κανόνες, πρότυπα και κρίσεις-να είμαι ευέλικτος, να αναπροσαρμόζω τις στρατηγικές μου.
- **Να μοιραστώ και να συγκρίνω εμπειρίες και προσδοκίες μου με συναδέλφους - να ανταλλάξω επισκέψεις στην τάξη.**

ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΗΠΙΑΣ ΕΝΟΧΛΗΣΗΣ

- Καταρχάς, αναλόγως του περιστατικού, ίσως είναι δόκιμο να αγνοήσω ελαφρώς προβληματική συμπεριφορά μεμονωμένου παιδιού που επιζεί την προσοχή και να συνεχίσω απερίσπαστος το μάθημα.
- Συνήθως, συμπεριφορά που αγνοείται τείνει να εγκαταλείπεται, συμπεριφορά που επιβραβεύεται επαναλαμβάνεται.

ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

Προσδιορισμός της σύγκρουσης

- Για την αντιμετώπιση των συγκρούσεων, είναι σημαντικό να εντοπιστούν τα βαθύτερα αίτια και να κατανοηθούν όλες οι προοπτικές.

Ακρόαση των εμπλεκόμενων μερών

- Η ενεργητική ακρόαση δημιουργεί έναν ασφαλή χώρο για να εκφράσουν τα άτομα τα συναισθήματά τους, ενισχύοντας την ενσυναίσθηση και την κατανόηση.

Δημιουργία πιθανών λύσεων

- Ενθαρρύνετε τον καταιγισμό ιδεών για την ανάπτυξη μιας σειράς δημιουργικών και εποικοδομητικών λύσεων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων.

Διαπραγμάτευση και επίτευξη λύσης

- Μέσω της επικοινωνίας με σεβασμό και του συμβιβασμού, στοχεύστε στην εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης.

ΟΙ ΔΙΚΕΣ ΣΑΣ ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ

- Να συζητήσετε με τους συναδέλφους σας, με βάση την εμπειρία σας:

➤ Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που έχετε αντιμετωπίσει μέχρι στιγμής στη διαχείριση συγκρούσεων με μαθητές σας; Πώς τις χειριστήκατε;

➤ Ποιοι είναι, κατά τη γνώμη σας οι παράγοντες εκείνοι που μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός τοξικού σχολικού κλίματος και πώς μπορούν να αντιστραφούν;

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- *Διδασκαλία στους μαθητές δεξιοτήτων ενεργητικής ακρόασης, ενσυναίσθησης, αυτοέκφρασης και διεκδικητικότητας για την προώθηση της κατανόησης και του διαλόγου.*

2. ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- *Εφαρμογή διορθωτικών πρακτικών που αποκαθιστούν τη βλάβη και ανοικοδομούν τις σχέσεις εντός της σχολικής κοινότητας, ιδιαίτερα μεταξύ εκπαιδευτικού – μαθητή και μαθητών.*

1. ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΑΚΡΟΑΣΗ

Ανάπτυξη της ικανότητας να ακούτε προσεκτικά και να κατανοείτε πραγματικά τις απόψεις των άλλων.

ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ

Καλλιέργεια της ενσυναίσθησης για την αναγνώριση και την εκτίμηση των συναισθημάτων και των εμπειριών των άλλων.

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ

Ενθάρρυνση των μαθητών να εκφράζουν τις σκέψεις, τις ανάγκες και τις απόψεις τους με σεβασμό και αυτοπεποίθηση.

1.1. ΠΡΟΣΠΑΘΩ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΩ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΤΗΣ ΑΡΝΗΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

- Συζητάω με το μαθητή γι' αυτό, στο πλαίσιο που κρίνεται πιο δόκιμο, κατά κύριο λόγο ιδιαιτέρως.
- Η στάση μου θα πρέπει να αντικατοπτρίζει:
 - Ειλικρινή διάθεση κατανόησης του υπόβαθρου της συμπεριφοράς
 - Ενδιαφέρον για κατανόηση κάθε παραμέτρου εμπλεκόμενης στο περιστατικό
 - Ουδετερότητα μέχρι να είμαι σε θέση να έχω σαφή και πλήρη εικόνα
- Συζητάω με συναδέλφους και γονείς
- Εντοπίζω τη δική μου συμμετοχή στο πρόβλημα

1.2. ΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΠΕΙΘΩ

- Χρησιμοποιώ τη **λογική** και την **πειθώ** τόσο στην τάξη όσο και στις ιδιαίτερες συζητήσεις με το συγκεκριμένο μαθητή/συγκεκριμένους μαθητές.

1.3. ΑΠΟΦΕΥΓΩ ΤΙΣ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ

ΔΕ ΧΑΝΩ ΤΗΝ ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ ΜΟΥ!

- Ο εκπαιδευτικός καλείται να επιδείξει **αυτοσυγκράτηση** και **ωριμότητα**, καθώς:
- Η σύγκρουση ως ενισχυτής της αρνητικής συμπεριφοράς:
 - Επιθυμία παιδιών για επανάληψη «παράστασης»
 - Ανάγκη παιδιού που έλαβε μέρος στην αντιπαράθεση να προασπίσει το κύρος του έναντι των μελών της ομάδας
 - Ουσιαστικά ενίσχυση των επιθετικών προτύπων
 - Πιθανές αρνητικές υπηρεσιακές συνέπειες

1.4. Η ΠΡΟΣΟΧΗ ΜΟΥ – ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

■ ΕΠΙΖΗΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΟΧΗΣ

- Συνήθως πρόκειται για μοτίβο συμπεριφοράς από την παιδική ηλικία
- Ρόλος της οικογένειας: επιζητώ την προσοχή, ακόμη και με αρνητικό πρόσημο, για να γίνω ορατός
- Προβληματικό μοτίβο που τροφοδοτεί την αυτοεκτίμηση του μαθητή
- Πρόκληση αντίδρασης/ εστίασης της προσοχής από τον εκπαιδευτικό – έστω και αρνητικής.

Συνεπώς: Αναστοχασμός σχετικά με το εάν οι αντιδράσεις μου στη διαχείριση μίας κατάστασης επιφέρουν ενίσχυση παρά αποτροπή μίας συμπεριφοράς που επιθυμώ να εξαλειφθεί.

2. ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

- Οι **διορθωτικές** και **βελτιωτικές** πρακτικές αναπτύσσονται γύρω από ένα συγκεκριμένο πλάνο που σχεδιάζει ο εκπαιδευτικός, ώστε – αφού έχει προσδιοριστεί η προβληματική συμπεριφορά μέσω καταγραφών – να ακολουθήσει μία **δημιουργία σχεδίου αντιμετώπισης** με τη χρήση **ενισχυτών θετικής συμπεριφοράς** και τη στήριξη σε διαφορετικές τεχνικές.

2.1. ΠΑΡΕΜΒΑΙΝΩ ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΕΝΟΧΛΗΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Άγγιγμα στον ώμο περνώντας
- Βόλτα δίπλα από το θρανίο όπου συζητούν κάποιοι
- Έντονο εστιασμένο βλέμμα
- Προτροπή για σιωπή με το χέρι
- Πλησίασμα με σταθερό βλέμμα
- Ερώτηση προς το μαθητή που ενοχλεί
- Παρότρυνση που δείχνει τα οφέλη της επιθυμητής συμπεριφοράς

Ας τελειώνουμε με
την εργασία, ώστε
να μπορέσετε να
μιλήσετε για την
εκδρομή

2.1. ΕΝΙΣΧΥΤΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

- Οι **ενισχυτές** συμπεριφοράς μπορεί να έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, να είναι δηλαδή υλικοί, κοινωνικοί, να έχουν μορφή δραστηριοτήτων.
- Μπορεί να είναι:
 - ΘΕΤΙΚΟΙ
 - ΑΡΝΗΤΙΚΟΙ

2.1.1. Η ΕΠΙΠΛΗΞΗ

Αποτελεσματική κυρίως εφόσον:

- Το παιδί εκτιμά τον εκπαιδευτικό και έχει ανάγκη την επιδοκιμασία του
- Αποτελεί την εξαίρεση και όχι τον κανόνα
- Η παρατήρηση/ επίπληξη είναι προτιμότερο να γίνεται με τέτοιου επιπέδου, ώστε να ακούγεται μόνο από το μαθητή που τον αφορά.

2.1.2. ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ – Η ΠΟΙΝΗ

- Όπου κρίνεται απαραίτητο να ακολουθήσουν **συνέπειες** για την εμφάνιση προβληματικής συμπεριφοράς:
 - Σαφής συσχέτιση του παραπτώματος με την τιμωρία - Αιτιολόγηση
 - Άμεση και δίκαιη
 - Όχι εν θερμώ
 - Χαρακτηρίζεται και τιμωρείται η συμπεριφορά εκείνης της στιγμής, όχι ο μαθητής συνολικά
 - Επιβολή συνεπειών χωρίς χαρακτηριστικά αντεκδίκησης
 - Η ποινή για την ίδια αταξία δε διαφοροποιείται ανάλογα με το ποιος είναι ο μαθητής που το έκανε
 - Η ποινή διαφοροποιείται με βάση την ηλικία του παιδιού

2.1.2. ΤΙΜΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ – Η ΠΟΙΝΗ

ΠΡΟΣΟΧΗ!

- Πιθανότητα μόνιμης υπονόμησης της σχέσης-αντιπαλότητας, εάν είναι ταπεινωτική, άδικη ή επιβληθεί χωρίς εξηγήσεις
- Υπονόμηση της εμπιστοσύνης – ανάπτυξη εναλλακτικών στρατηγικών π.χ. ψέμα, αντίδραση
- Ταύτιση του παιδιού με μία αρνητική εικόνα του εαυτού
- Βραχυπρόθεσμα αποτελέσματα –I δεν οδηγεί σε μακροπρόθεσμα αποτελέσματα
- Αποτροπή του εκπαιδευτικού από την ουσιαστική κατανόηση του προβλήματος του παιδιού

2.2. ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΗΣ

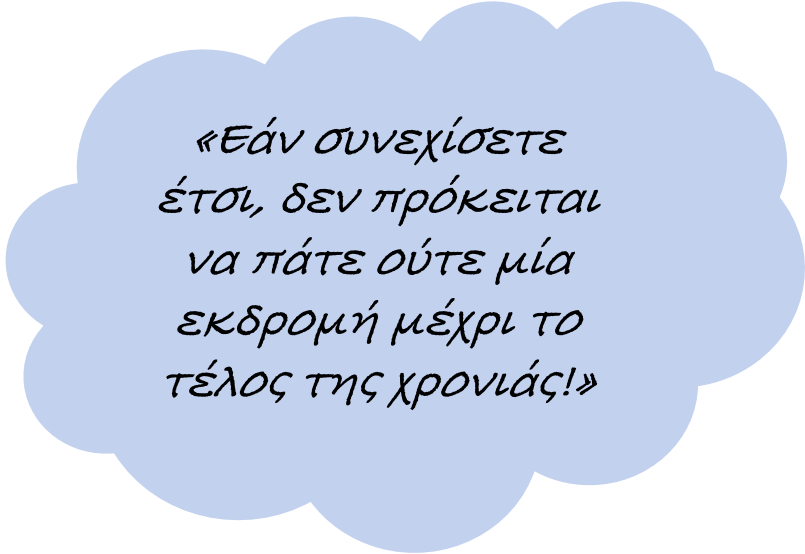
- Παρέχω ευκαιρία επανόρθωσης, αλλά οι κανόνες υπάρχουν για να τηρούνται.
- Σημασία απόλυτης σαφήνειας ως προς αυτό!

«Ξέρεις ότι δεν επιτρέπεται το κινητό στην τάξη. Την επόμενη φορά θα το παραδώσω στο διευθυντή και εκείνος θα ακολουθήσει την προβλεπόμενη διαδικασία»

Την επόμενη φορά που βγάζει κινητό, της/του υπενθυμίζω την προειδοποίηση και το παραδίδω στο διευθυντή.

2.3. ΑΠΟΦΥΓΗ ΑΠΕΙΛΩΝ

- Είναι ιδιαίτερα σημαντική η **αποφυγή απειλών** που εξαρχής κρίνουμε ότι είναι περιττές, **μη εφαρμόσιμες** ή που αναπόφευκτα οδηγούν σε μία αλληλουχία χειρότερων καταστάσεων.

«Εάν συνεχίσετε έτσι, δεν πρόκειται να πάτε ούτε μία εκδρομή μέχρι το τέλος της χρονιάς!»

2.4. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑΣ

- Φέρνω το μαθητή προ των ευθυνών του, ιδιαίτερα συσχετίζοντας μία απόφασή μου με παλαιότερη συμπεριφορά του.
 - **Στόχος: διάλογος και ηθική δέσμευση** για τη μη επανάληψη της συμπεριφοράς
- Ζητώ από το μαθητή/ τη μαθήτριά να πάρει θέση ο ίδιος/ η ίδια και να προτείνει μία δίκαιη ποινή για τη συμπεριφορά του/ της.

Από τη στιγμή που στην προηγούμενη εκδρομή φέρθηκες τόσο απερίσκεπτα, πιστεύεις ότι σε αυτήν θα μπορούσαμε να σε εμπιστευτούμε για να συμμετέχεις;

Γνωρίζεις ότι αυτό που έκανες αντιβαίνει τους κανόνες της τάξης. Εσύ τι κρίνεις ότι είναι δίκαιο να γίνει;

2.5. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ

- **Αποκάλυψη προβληματικών καταστάσεων.** Ένα κουτί με σχισμή τοποθετείται σε ένα θρανίο της τάξης, μέσα στο οποίο οι μαθητές μπορούν να καταθέτουν ανώνυμα τυχόν προβλήματα, δύσκολες καταστάσεις, ανεπιθύμητες συμπεριφορές που συμβαίνουν είτε στην τάξη είτε στο σχολείο, με αποτέλεσμα να τους δημιουργούνται αρνητικά συναισθήματα. Στη συνέχεια, οι ανησυχίες αυτές κοινοποιούνται στο σύνολο της τάξης και όλοι οι μαθητές προβαίνουν σε καταιγισμό ιδεών προτείνοντας με πιθανές λύσεις (Salend, 2016).

2.5. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ

- **Εκμάθηση στρατηγικών διαχείρισης άγχους.** Οι στρατηγικές αυτές μπορούν να βοηθήσουν τους μαθητές να αντιμετωπίσουν αγχογόνα ερεθίσματα στο σχολείο και να βελτιώσουν τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων (Hess & Copeland, 2001).
- **Εφαρμογή προγράμματος σχολικής διαμεσολάβησης.** Η σχολική διαμεσολάβηση μπορεί να βοηθήσει στην επίλυση συγκρούσεων και την αντιμετώπιση περιστατικών βίας και εκφοβισμού μέσα από μια διαδικασία προσέγγισης των δύο διαφορετικών πλευρών με τη βοήθεια του διαμεσολαβητή, παρουσίασης των θέσεών του, τη διατύπωση προτάσεων για την επίλυση του ζητήματος και την λήψη της τελικής απόφασης με σκοπό τη συμφωνία (Nikolaou, Thanos, & Samsari, 2014).

2.6. ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

- **Αποκοπή προνομίων**
 - Εξ αρχής ορίζουμε μαζί με τους μαθητές ένα προνόμιο, το οποίο μπορούν να διατηρήσουν καθόλη τη διάρκεια της ημέρας.
 - Βοηθούμε τους μαθητές να μάθουν να αξιολογούν τη συμπεριφορά τους και συναποφασίζουμε εάν θα πρέπει να στερηθούν το προνόμιο αυτό.

2.6. ΑΛΛΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΣΥΝΕΧΕΙΑ)

- **Απομάκρυνση (Time out)**
 - Αποχώρηση από την τάξη για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα με στόχο την αποφυγή της σύγκρουσης ή της κλιμάκωσης μίας σύγκρουσης.
 - Ορίζουμε το χώρο παραμονής του μαθητή και το άτομο που τον επιβλέπει.
 - Κοινό πλάνο για μείωση του χρόνου απομάκρυνσης εάν αλλάζει σταδιακά η συμπεριφορά.
 - Να βεβαιωθούμε ότι ο μαθητής δεν επιδιώκει κάτι τέτοιο!
 - Παραπομπή στη σχολική διεύθυνση για σοβαρότερες παραβάσεις.

2.7. Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

- **Αξιοποίηση** των **γονέων** ως **πηγή πληροφόρησης** για τη συμπεριφορά εκτός του περιβάλλοντος του σχολείου καθώς και για την επιλογή κινήτρων/ επιβραβεύσεων
- **Ενημέρωση** προς τους γονείς σε σχέση με τα μέτρα που λαμβάνονται στο σχολείο και **συμβουλευτική** για α) το πώς μπορούν να χειρίζονται συγκεκριμένα περιστατικά προβληματικής συμπεριφοράς και β) το να ακολουθούν κοινή γραμμή με το σχολείο.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Θετική προδιάθεση, συνεργατικό κλίμα έναντι των γονέων - Παροχή υποστήριξης και καθοδήγησης εφόσον την έχουν ανάγκη
- Προσοχή στον τρόπο με τον οποίο θα μεταφερθούν τα προβλήματα-πιθανότητα πανικού ή επιβολής σωματικής τιμωρίας στο παιδί).

ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

1. ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΠΙΔΟΣΗ
 - *Όταν οι συγκρούσεις επιλύονται εποικοδομητικά, οι μαθητές μπορούν να επικεντρωθούν στις σπουδές τους, γεγονός που οδηγεί σε καλύτερη συμπεριφορά και ακαδημαϊκά αποτελέσματα.*
2. ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ-ΜΑΘΗΤΩΝ
 - *Η αντιμετώπιση των συγκρούσεων συμβάλλει στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης και ενισχύει το δεσμό μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών, προωθώντας ένα θετικό μαθησιακό περιβάλλον.*
3. ΘΕΤΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ
 - *Δημιουργώντας μια υποστηρικτική και χωρίς αποκλεισμούς ατμόσφαιρα, η αποτελεσματική διαχείριση των συγκρούσεων συμβάλλει σε μια αρμονική σχολική κοινότητα.*

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΥΣΗ ΤΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

1. ΔΥΝΑΜΙΚΕΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

- *Η ανισορροπία δύναμης και εξουσίας μπορεί να περιπλέξει την επίλυση συγκρούσεων. Η αντιμετώπιση αυτών των δυναμικών είναι ζωτικής σημασίας για την εξεύρεση δίκαιων λύσεων.*

2. ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- *Οι περιορισμένες επικοινωνιακές δεξιότητες, τα γλωσσικά εμπόδια ή οι πολιτισμικές διαφορές μπορούν να εμποδίσουν την αποτελεσματική επίλυση των συγκρούσεων.*

3. ΕΛΛΕΙΨΗ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

- *Οι ανεπαρκείς πόροι ή η ανεπαρκής υποστήριξη και κατάρτιση των εκπαιδευτικών για διαχείριση συγκρούσεων μπορεί να εμποδίσουν την πρόοδο και να αποθαρρύνουν τις προσπάθειες επίλυσής τους.*

ΣΥΝΕΠΩΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΥΧΗ ΕΠΙΛΥΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

1. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
 - *Η προώθηση του ανοιχτού διαλόγου και της ενσυναίσθησης βοηθά τα άτομα να εκφράσουν τις ανησυχίες τους και να κατανοήσουν τις απόψεις του άλλου.*
2. ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
 - *Οι κατευθυντήριες γραμμές για τον συνεπή και δίκαιο χειρισμό των συγκρούσεων σε μία σχολική κοινότητα θα πρέπει να είναι ενιαίες.*
3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΕ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ
 - *Ο εφοδιασμός των εκπαιδευτικών με δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων ενισχύει την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις συγκρούσεις και να καθοδηγούν τους μαθητές προς θετικές λύσεις.*

ΑΣΚΗΣΗ: ΤΟΞΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

- Παρακολουθήστε το video: “*Anthony Muhammad's Transforming School Culture Workshop*” στον εξής σύνδεσμο
<https://www.youtube.com/watch?v=5jYbhTzHvLg>
- Ένας διευθυντής λυκείου περιγράφει ένα τοξικό σχολικό περιβάλλον ως ένα περιβάλλον όπου το εκπαιδευτικό προσωπικό αποτυγχάνει να κατανοήσει τι πραγματικά χρειάζεται για να καλλιεργηθούν στοιχεία απαραίτητα στην εξέλιξη των μαθητών (Μπορείτε να ενσωματώσετε τους αγγλικούς υπότιτλους από τις λειτουργίες του Youtube για την καλύτερη κατανόηση του video).
- Να συζητήσετε με τους συναδέλφους σας, με βάση την εμπειρία σας:
 - *Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που έχετε αντιμετωπίσει μέχρι στιγμής στη διαχείριση συγκρούσεων με μαθητές σας; Πώς τις χειριστήκατε;*
 - *Ποιοι είναι, κατά τη γνώμη σας οι παράγοντες εκείνοι που μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός τοξικού σχολικού κλίματος και πώς μπορούν να αντιστραφούν;*

BUILDING POSITIVE TEACHER-STUDENT RELATIONSHIPS

EDUCATION ON THE EDGE

@woodard_julie

#Reed Gillespie

1. Get to *know* your students & accept them for who they are.

{ Be the teacher that defends every student others criticize }

2. Set HIGH expectations for students.

{ Recognize student potential }

3. Be empathetic and TEACH empathy.

{ Provide a safe environment where student voice is heard. }

4. Be positive and energetic.

{ Be Passionate. Brag about students. Smile and celebrate }

5. Build trust.

{ Show your vulnerability. Take risks }

6. Be YOU!

{ Share you. Give glimpses of who you are }

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΘΕΡΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

Email: dledu.lo@Frederick.ac.cy

Δρ. Όλγα Λύρα
*Επίκουρη Καθηγήτρια Ειδικής και Ενιαίας Εκπαίδευσης
Συντονίστρια Εξ Αποστάσεως Μεταπτυχιακού Προγράμματος στην Ειδική Εκπαίδευση
Πανεπιστήμιο Frederick*